

РЕШЕНИЕ

№ 10632

гр. София, 03.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 11.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **6512** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 73, ал. 4 от Закона управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление /ЗУСЕФСУ/ вр. чл. 27, ал. 6 от Закона за подпомагане на земеделските производители вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Я. Г. Г. срещу Решение № 23/06/1/0/02124/3/01/04/02 от 31.05.2023 г. за налагане на финансова корекция, издадено от Директора на Областна дирекция на Държавен фонд Земеделие [населено място].

В жалбата се твърди, че решението е постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неспазване на установената форма и при неправилно приложение на материалния закон. Сочи се, че въпреки депозираното възражение срещу Уведомително писмо с изх. № 01-220-6500/60/05.05.2023 г., административният орган не е ревизирал изводите си и неправилно е издал решението за налагане на финансовата корекция. Неправилен бил изводът, че стопанството на жалбоподателката не отговаряло на състоянието, както в качествено, така и в количествено отношение, на състоянието при извършеното второ плащане. Развити са съображения, че честите превалявания са създали неблагоприятна обстановка, която заедно с наклонения терен и стичане на водата в ниската част на имотите с малинови насаждения, е довела до преовлажняване на почвата, което можело да предизвика до 100% загиване на насажденията. Лошите метеорологични условия създавали предпоставки за гъбични болести, като не било взето предвид именно обстоятелството, че малиновите насаждения били в период на възстановяване след

гъбично заболяване. Стопанството е изцяло биологично, поради което жалбоподателката била в невъзможност да приложи фунгициди за почвено пръскане, както и други препарати. Иска се отмяна на административния акт и присъждане на разносните по делото, съобразно представен списък (л. 443).

Ответникът – Директор на Областна дирекция на Държавен фонд Земеделие [населено място], представляван от юрк. В., оспорва жалбата. Моли същата да бъде отхвърлена. Претендира разноси (л. 448).

Административен съд София – град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Я. Г. Г. е подала Заявление за подпомагане по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ с уникален идентификационен № на заявлението 23/06/1/0/02124 от 23.07.2015 г. (л. 22 от адм. д. № 293/21 г. на АССГ). Въз основа на подаденото заявление е издадена Заповед № 03-230-РД/5 от 15.01.2016 г. (л. 298 от адм. д. № 293/21 г. на АССГ), с която е одобрено финансирането на подаденото заявление, като е одобрен общ размер на финансовата помощ 48 895.00 лв.

Между земеделския производител и ДФЗ е сключен Договор № 23/06/1/0/02124/18.01.2016 г. за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 година, съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (л. 301 от адм. д. № 293/21 г. на АССГ). Съгласно чл. 3 от договора одобрената помощ въз основа на представените от ползвателя документи е в размер на 48 895.00 лв. Съобразно ал. 2 помощта се предоставя на два етапа: 1. първо плащане в размер на 24 447.50 лв., което се извършва в срок до два месеца от сключването на договора; и 2. второ плащане в размер на 24 447.50 лв., което се извършва в срок до три месеца след издаване на уникален идентификационен номер на окомплектованата с всички документи заявка за второ плащане, като заявката се подава до 01.04.2018 г. (ал. 3).

Съгласно представения Бизнес план (л. 261 от адм. д. № 293/21 г. на АССГ) на заявените терени ще се отглеждат малини и картофи.

След подадена заявка за второ плащане (л. 340 от адм. д. № 293/21 г. на АССГ) и извършени съответни проверки на документацията и на място в периода 09.05.2018 – 23.05.2018 година, е издадено Решение от 04.07.2019 г. на Директор ОД С. при ДФ „Земеделие“ за изплащане на финансова помощ на Я. Г. на стойност 24 447,50 лева, като е установено, че на 6 терена са засадени малини - имот с площ 0,63 ха (6,3 дка), имот с площ 0,2367 ха (2,367 дка), имот с площ 0,30 ха (3,0 дка), имот с площ 1,0 ха (10,0 дка), имот с площ 0,6 ха (6,0 дка), имот с площ 0,499 ха (4,99 дка), с гъстота на насажденията между 580 и 594 броя растения на 1 декар, и на 1 терен – картофи - имот с площ 0,2 ха (2,0 дка). Общата площ на терените с малини е 3,2657 ха (32,657 дка), а на 0,2 ха (2,0 дка) са засадени картофи.

Извършени са последващи проверки през 2019 година, при които е установено пропадане на площи, зараза по малините, погиване на част от растенията. Дадена е възможност на Я. Г. да възстанови насажденията и икономическия размер на стопанството.

Със Заповед № 399063/11.06.2020 г. (л.134) на началник отдел на Регионален технически инспекторат е възложено извършването на проверка на жалбоподателката.

Определено е същата да се извърши в периода 12.06.2020-24.06.2020 г. Проверката е извършена в периода 18.06.2020 – 19.06.2020 г. на място в стопанството на жалбоподателката от служители на ДФЗ, за която е изготвен Доклад от дата 23.06.2020 г. (л.36-151). Констатирано е, че от 6 терена, засадени с малини, само два отговарят на изискването най-малко 70% от растенията да са живи (неизсъхнали), а именно имот с площ 0,22 ха (2,2 дка) и имот с площ 0,6 ха (6,0 дка). В нито един от имотите, обаче, малините не са възстановени като гъстота на засаждане на декар, т.е. терените не отговарят на заложеното в бизнес плана. При проверката е направено пълно преброяване на живите растения в насажденията от малини, стопанисвани от жалбоподателката и е установено, че на имот с площ от 6,3 дка има 611 живи растения, на имот с обработваема площ от 2,2 дка има 913 живи растения, на имот с обработваема площ - 3 дка има 235 живи растения, на имот с обработваема площ - 10 дка има 615 живи растения, на имот с обработваема площ 6 дка има 2513 броя живи растения, на имот с обработваема площ 4,989 дка има 425 живи растения, като заложената в бизнес плана „Производствена програма на земеделско стопанство“ (л. 279 от адм. д. № 293/2021) гъстота на засаждане на малиновите насаждения следва да бъде 600 броя растения в декар. При проверката е установено, че на нито един имотите, засадени с малини, включени в стопанството на жалбоподателката, не е спазена заложената от нея гъстота на растенията и не са приложени минимални агротехнически мероприятия по отношение на малиновите насаждения, позволяващи получаване на добив. Констатирано е, че в стопанството на жалбоподателката не се отглеждат насаждения от малини на площ от 32,657 дка и е останал неизпълнен ангажиментът, поет от нея през 2019 година да възстанови растенията след установеното по тях гъбично заболяване.

На 22.07.2020 г. до жалбоподателката е изпратено Писмо, с което същата е уведомена, че е открита процедура по издаване на Акт за установяване на публично държавно вземане, като ѝ е предоставен 14-дневен срок за подаване на възражения. Такива са депозираны на 02.09.2020 г.

Възраженията на жалбоподателката са приети за неоснователни и на 23.11.2020 година е издаден Акт за установяване на публично държавно вземане №23/06/1/0/02124/3/01/04/01 (л.212), с който е определено подлежащо на възстановяване публично държавно вземане в размер на 48 895 лева, представляващо получени плащания по Договор 23/06/1/0/02124/ 18.01.2016 г.

Издаденият АУПДВ е обжалван пред АССГ, който с решение № 4343/28.06.2022 г., постановено по адм. д. № 293/2021 г, го е отменил. Решението е обжалвано, като с Решение № 4218/20.04.2023 г. по адм. д. № 7808/2022 г. на ВАС е оставено в сила. За да отмени АУПДВ съдът е приел, че в случая е следва да се проведе производство по определяне на финансова корекция по реда и при условията на ЗУСЕСИФ, а не производство по издаване на АУПДВ по реда на ДОПК. В решението на ВАС е посочено, че непостигането на заложените показатели в бизнес плана представлява неизпълнение на одобрените индикатори и е налице основанието по чл. 70, ал. 1, т. 7 ЗУСЕФСУ за извършване на финансова корекция.

С писмо изх. № 01-220-6500/60#27/05.05.2023 г. (л. 29) жалбоподателката е уведомена, че на основание чл. 73, ал. 2 ЗУСЕФСУ ДФЗ открива производство по налагане на финансова корекция. В писмото са изложени мотивите на органа, като на Я. Г. е дадена възможност да представи писмени възражения по основателността и размера на финансовата корекция. Писмото е връчено на 16.05.2023 г.(л.33), като с вх.

№ 01-220-6500/60#33 от жалбоподателката са представени писмени възражения (л.37). На 31.05.2023 г. е издадено Решение № 23/06/1/0/02124/3/01/04/02 от 31.05.2023 г., от Директора на Областна дирекция на Държавен фонд Земеделие [населено място], за налагане на финансова корекция в размер на 48 895.00 лв. В Решението е посочено, че след извършване на проверка на място след получено второ плащане, е установено неспазване на разпоредбите на чл. 14, ал. 1, т. 8 от Договора и чл. 42, т. 9 от Наредба № 14 от 28.05.2015 г. Посочено е, че в нито един от обработваните имоти не е спазена гъстотата на растенията, която следва да бъде 600 броя на декар. В стопанството е установено единствено наличието на 2 дка картофи, докато съгласно производствената програма от бизнес плана следва да са налице малини 32,657 дка и картофи – 2 дка.

В решението е записано, че стандартният производствен обем /СПО/ на стопанството, изчислен след проверката на място, е в размер 647.91 евро, а при извършване на второто плащане е бил в размер на 16 887.94 евро, което представлява неизпълнение на чл. 14, ал. 1, т. 8 от Договора.

Посочено е също така, че с писмо вх. № 01-220-6500/60#2 от 02.09.2020 г. от жалбоподателката е депозирано възражение срещу констатациите на административния орган за неизпълнение на договора. Приложено е и искане за назначаване на комисия за установяване на пропаднали площи с вх. № АР-07-7/17.06.2020 г. (л.181) и Протокол № АР-07-7/25.06.2020 г. (л.182, 303) за щети от неблагоприятни климатични условия – непрекъснати проливни дъждове, довели до пропадане на част от земеделската култура. Заключение на комисията, извършила огледа за установяване на щети, е:

за имот № 62486-030-001 – 25% пропаднали площи;

за имот № 62486-079-015 – 40% пропаднали площи;

за имот № 62486-074-087 – 30% пропаднали площи;

за имот № 62486-085-049 – 35% пропаднали площи;

за имот № 62486-022-044 – 25% пропаднали площи;

за имот № 62486-087-059 – 35% пропаднали площи;

за имот № 62486-045-009 – 35% пропаднали площи.

Във връзка с представените от жалбоподателката документи е отправено запитване до Дирекция „Технически инспекторат“ на ДФЗ дали има подадено възражение срещу резултатите от извършената в периода 12.06.2020 г. – 24.06.2020 г. проверка на място и съответно намерен ли е пропуск по отношение на извършването ѝ. В отговор на Дирекция „Технически инспекторат“ към отдел „Контролни проверки“, получен на 23.09.2020 г., е посочено, че няма подадено възражение от страна на жалбоподателката /л. 11/. В отговора е записано също, че е извършен допълнителен административен контрол, вследствие на който се потвърждава първоначалната констатация на проверяващите експерти, а именно, че е определен броят живи растения малини, като от 7 проверени имота, само два отговарят на критериите за трайни насаждения – 70% живи растения. Допълнително се посочва, че не са установени минимални агротехнически мероприятия за получаване на добив.

Посредством електронен обмен е изпратено запитване до ОД Земеделие С. област, с което е изискано да бъде предоставена информация как е установено, че посочените в Протокол № АР-07-7/25.06.2020 г. пропаднали площи са в резултат на лошите метеорологични условия. Отговор е получен на 09.10.2020 г. и в него е записано, че комисията, определила пропадналите площи в стопанството, се базира на

„информацията от прогнозата за синоптичната обстановка и неверифицирани данни на Н.“. Административният орган е изискал информация и от ИА „Борба с градушките“, като е установено, че в периода 11.06-18.06.2020 г. в района на [населено място], общ. С., измерените 24-часови количества дъжд не надвишават 4 л./кв.м., а на 15.06.2020 г. количеството измерен валеж е около 12 л./кв.м.

Административният орган е направил извод, че е невъзможно погиването на растенията да се дължи на „обилни дъждове и лоши климатични условия“, както твърди жалбоподателката. Изключено е и приложението на форсмажорни обстоятелства, за каквито ДФЗ не е бил уведомен, като искането от страна на жалбоподателката за назначаване на комисия за установяване на пропаднали площи с вх. № АР-07-7/17.06.2020 г. (л.181) е направено след започване на проверките от страна на ДФЗ, възложени със заповедта от 11.06.2020 г.

В заключение, след установяване на релевантните факти и обстоятелства, органът е посочил, че стопанството на ползвателя (към датата на извършване на проверките на място през 2020 г.) не отговаря на състоянието, на което е отговаряло (както в количествено, така и в качествено отношение) при извършване на второто плащане, когато са се отглеждали 32,657 дка малини и 2 дка картофи, образуващи 16 887.94 евро Стандартен производствен обем /СПО/. Липсвало основание ДФЗ да приеме представения Протокол № АР-07-7/25.06.2020 г. за щети от неблагоприятни климатични условия за годно доказателство, тъй като не се установяват обективни факти за наличието на опасни метеорологични явления от една страна, а от друга – не е спазен нормативно регламентираният ред за уведомяване на ДФЗ при наличие на непреодолима сила/извънредни обстоятелства.

Решението е връчено на 06.07.2023 г. (л.265).

По делото е изготвена и приета експертиза (л. 341), като вещото лице е посочило в отговорите си, че плодните пъпки започват да набъбват в края на зимата/началото на пролетта, когато завършват своето диференциране за образуване на плодниците и прашеца. Тяхното разпукуване винаги става около 15 дни преди израстването на добре развитите листа, когато въздушните температури достигнат 10-12 градуса и температурните амплитуди се понижат. За нашите условия това е през месец април. Посочено е, че повратните студове рядко повреждат пъпките.

Посочено е също така, че стресът от замръзване на растенията възниква, когато растенията са изложени на температури около и под точката на замръзване. Тогава в растителните тъкани могат да се образуват ледени кристали, причинявайки увреждане на растението. Това увреждане може да включва увреждане на клетъчната мембрана, разкъсани клетъчни стени и променени биохимични процеси. Ниските температури също могат да причинят дехидратация на растенията, тъй като водата в растителните клетки може да замръзне, което води до загуба на тургорно налягане и увреждане на клетъчните стени. Това може да доведе до забавяне на растежа, увяхване на листа и некроза на съцветия, плодници, завръзи. Пъпките и цветовете на ягодата и малината се повреждат при -2 градуса, а завръзите при -1 градуса. Ако има повреди в разпукалите пъпки към момента на събитието, растението продължава своето развитие и със следващите, които са неразпукали. Това развитие се обуславя от биологичните особености на растението, които го характеризират - в случая на ремонтантния сорт „Л.“, но не причиняват загиване на цялото растение. Според вещото лице твърденията за „множество валежи“ нямат потвърждение. От данните, посочени като количество вода, като годишна норма, благоприятни за развитието на

малините са над 650 л/кв.м., средномесечно 54 л./ кв.м., средно 1.8 до 3.5 л на ден. При излишък на вода в почвата малиновите насаждения загиват.

Вещото лице посочва, че евентуални поражения от градушка, са в посока намаляване на реколта, но не за погиване на растения при това до над 30% от общия им брой. Няма данни за поражения от градобитно събитие. Изразено е и мнение, че ако има поражения (погиване), съответното събитие се регистрира по определен ред с интензитет, продължителност, големина, ареал на въздействие, причини, като няма възможност да е нанесло щети само на този обект от такъв характер.

В допълнително заключение, вещото лице посочва, че нормалните нужди на малиново насаждение на годишна база в зависимост от особеностите на сорта, местоположение, физиологично състояние и всички други фактори варират между 700 и 800 л. кв.м, достигайки до 900 л.кв. м. Постъпилата вода за периода е 6 дни x 4 литра +12 литра = 36 литра на кв.м., което доближава до долната граница на една поливка. Отново се посочва, че ако има поражения те са в посока намаляване на добива и компрометиране на реколтата, а не погиване на растенията с 30 и повече процента.

На следващо място е посочено, че малиновите насаждения са с развита коренова система, достигаща до 2 м встрани от главното коренище, разположена сравнително плитко и оползотворяваща влагата, когато почвеният тип е с подходяща структура. Могат да загинат растения, които се намират в най-ниската част и релефа не позволява отичане. Има значение наклонът на целия скат, наклонът на имота, възможността за проветряване. При посочените стойности за посочения период няма основание да се смята, че над 30% от растенията са загинали в резултат от прекомерна влага.

С протоколно определение от 24.10.2023 г. адм. дело № 293/2021 г. по описа на АССГ, 9 състав, е приложено към настоящото, респ. доказателствената маса е попълнена и с редовно събраните доказателства по това дело.

От правна страна съдът намира следното:

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган, видно от представената на л. 748 от адм. д. № 293/2021 г. Заповед № 03-РД/2700 от 24.07.2019 г. на Изпълнителен директор на ДФЗ, с която на Директорите на Областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ е делегирано правомощието да издават решения за налагане на финансови корекции по чл.73, ал.1 ЗУСЕФСУ. Приложен е и Протокол №145 от 19.07.2019 г. (л.749 от адм. д. № 293/2021) от заседание на УС на фонда, видно от който В. Г. е избран за изпълнителен директор на фонда. Представена е и служебна бележка (л. 751 от адм. д. № 293/2021), видно от която, издателят на процесното решение – И. А. заема длъжността директор на Областна дирекция на ДФЗ С.-град, който е и надлежен ответник /така решение на ВАС по адм.д. № 8131/2019 г., решение на ВАС по адм.д. № 6003/2020 г. и др./ От горното следва извод, че процесното решение е издадено от материално компетентен орган, в кръга на правомощията му.

Административният акт е в предвидената писмена форма, като в него са изложени в достатъчна степен фактическите и правни основания, обусловили издаването му, при което не се констатира наличието на съществени нарушения на процесуалните правила. Жалбоподателката е била уведомена за започването на административното производство като ѝ е осигурена възможност да ангажира доказателства и да представи възраженията си.

Същите са обсъдени в достатъчна степен.

Неоснователно е твърдението в жалбата, че въпреки подаденото възражение, административният орган не е ревизирал позицията си и въпреки него е издал административния акт. Неуважаването на направените възражения и мотивираното им отхвърляне не съставлява нарушение на процесуалните правила, доколкото не е обусловено от неправилно приложение на материалния закон. Административният орган не е длъжен да се съгласи с възраженията на лицето.

Решението е издадено при правилно приложение на материалния закон.

В оспорения акт като нарушени са посочени нормите на чл. 45, т. 6 вр. чл. 42, т. 9 от Наредба № 14/28.05.2015 г., за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. /обн. ДВ, бр. 40/02.06.2015 г./.

Нормата на чл. 42, т. 9 от Наредбата е императивна и задължава ползвателя на помощта в срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ да поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в стандартен производствен обем /СПО/, за който е получил второто плащане по договора, за периода от подаване на заявката за второ плащане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора, като отглежда видовете култури и/или животни и спазва сроковете за засяване/засаждане на културите, посочени в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ, като промяната във видовете култури и/или животни се допуска при спазване на изискванията на чл. 18 и след изрично писмено съгласие от страна на Разплащателната агенция /РА/ въз основа на писмено уведомление от ползвателя; ползвателят е длъжен да уведомява писмено РА и за промяната в заложените срокове за засяване/засаждане на земеделските култури при спазване на изискването по чл. 16, ал. 2. Това изискване е въведено и в подписания от жалбоподателката Договор – чл. 14, ал. 1, т. 8 (л. 305 от д.293/21).

Неспазването на изискването ползвателят да изпълнява което и да е свое задължение, посочено в наредбата и/или уговорено в договора, влече като последица уреденото в чл. 45, т. 6 от Наредбата право на Разплащателната агенция да изисква от ползвателя връщане на всички получени по договора за предоставяне на финансова помощ суми, ведно със законната лихва върху тях, дължима за периода посочен в договора.

Тези изисквания са посочени и в сключения между страните договор за финансиране - в чл. 14, ал. 1, т. 8 е предвидено, че ползвателят се задължава в срок до изтичане на пет години от сключване на договора да поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора, за периода от подаване на заявката за второто плащане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора, като отглежда видовете култури и/или животни и спазва сроковете за засяване/засаждане на културите, посочени в заявлението за подпомагане и в този договор, като промяна на видовете култури и/или животни се допуска при спазване на изискванията на чл. 189 от Наредба № 14 от 28.05.2015 т. и след изрично писмено съгласие на фонда.

В конкретния случай не е спорно между страните, че СПО на стопанството на жалбоподателката е намалено в сравнение със СПО при подаване на заявлението за второто плащане по договора, като това се доказва и от събраните по делото доказателства – протоколи от извършените на място проверки през м.06.2020 г., доклад от 23.06.2020 г. (л.36-151), както и от предприетите от жалбоподателката действия в този период по установяване на причините за пропадане на терените.

Спорно е дали това се дължи на причини, за които отговаря жалбоподателката или са налице обстоятелства, които изключват вината ѝ, като същата се домогва да докаже, че малините са погинали вследствие на множество дъждове.

Съгласно § 1, т. 15 от Наредба № 14/28.05.2015 г. "Непреодолима сила и извънредни обстоятелства" са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

Съгласно член 2, т. 2 от Регламент 1306/2013 г. за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“ могат да бъдат признати по-специално в следните случаи а) смърт на бенефициера; б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициера; в) тежко природно бедствие, което е засегнало сериозно стопанството; г) случайно унищожение на постройките за животни на стопанството; д) епизоотия или болест по растенията, която е засегнала съответно част или всички селскостопански животни или земеделски култури на бенефициера; е) отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението. В случая не е доказано наличието на нито една от тези хипотези.

Твърденията, че състоянието на стопанството е такова, каквото е установил органът, поради неблагоприятни климатични условия, не може да бъде споделено. Видно от писмените доказателства по делото, неоспорени от страните, а именно съдебна-агротехническа експертиза (л. 905 от адм. д. № 293/2021 г.), както и съдебно-аграрна експертиза (л.930 от адм. д. № 293/2021 г.), не се установява наличието на отрицателни температури. Повредите при регистрираната дребнозърнеста градушка и количеството валеж – при най-високата отчетена стойност – 12 л. кв.м., са незначителни и не оказват влияние върху развитието на малините. На л. 937 от адм. д. № 293/2021 г. е посочено, че градушките не могат да унищожат едно малиново насаждение, а само да забавят развитието му, тъй като в зависимост от едрината и продължителността на градушката, растението може да има обрুলени листа, цветове, плодове, счупени леторасли. Установява се, че при наклонен терен и стичане на водата при насаждения в ниската част на стопанството е налице опасност от загиване на растенията при дъждове 25-30 литра на кв. м., за каквито количества липсват данни по делото. При слаби дъждове от 4-5 л./кв.м., за каквито има доказателства, няма опасност от загиване на малиновите растения. Отделно от това, след паднала слана на 08.05.2020 г. (л. 936, въпрос 3, адм. д. № 293/21) малиновото насаждение би изглеждало в добро здравословно състояние и сланата не е оказала отрицателно въздействие върху развитието му.

Съдът споделя становището на органа и мотивите, с които не е кредитиран Протокол № АР-07-7/25.06.2020 г., в който е констатирано, че честите превалявания от дъжд са създали неблагоприятна обстановка и предвид наклонения терен и стичането на водата в ниската част на имотите, преовлажняването е предизвикало загиване на насажденията. Правилно този документ не е кредитиран, тъй като от писмените доказателства по настоящото, а и по присъединеното дело, се установява, че обективно не са налице условия за преовлажняване. Първо, не е имало толкова дъждове съгл. събраните доказателства, описани във фактическата част на настоящото решение, включително и съгласно представените от жалбоподателката справки от Н., филиал К. (л.40-45); второ, според експертизите, а и според съда, няма как 30% от насажденията да са били точно в ниската част на терените, за да погинат. В изготвената по настоящото дело експертиза вещото лице посочва, че количеството вода, като годишна норма, благоприятни за развитието на малините са над 650 л/кв. м., което средномесечно е 54 литра или от 1.8 до 3.5 л.кв.м на ден. Освен това вещото лице посочва, че поражения от ниски температури, валежи и градушки, са в посока намаляване на добива и компрометиране на реколтата, а не следва да водят до загиване на растенията. Вещото лице отбелязва, че постъпилата вода е около 36 л.кв.м., което за период от една седмица, се доближава до долната граница на една поливка. (л.441). От експерта е отречена и възможността за погиване на над 30% от растенията от прекомерна влага, с оглед данните по делото, касаещи наличието на слана, дребнозърнеста градушка и количествата валежи. Трето, при издаването на Протокол № АР-07-7/25.06.2020 г., не е извършвана проверка на място, а същият е издаден на база на „информацията от прогнозата за синоптичната обстановка и неverified данни на Н.“, както е посочено в отговора от ОД ДФЗ С. – област (л. 196), т.е. реална проверка на наличието на пропаднали терени, тяхната площ и констатирано на място преовлажняване не е направена.

Настоящият съдебен състав приема за доказано, че дъждовете не са били с такъв интензитет, че да предизвикат задушаване на растенията, поради преовлажняване на почвата. Този извод се подкрепя както от съдебно-агротехническата експертиза (л. 905 от адм. д. № 293/2021 г.) и от съдебно-аграрната експертиза (л.930 от адм. д. № 293/2021 г.), съставляващи годни писмени доказателства в настоящия процес, така и от изготвената по настоящото дело съдебно-техническа експертиза. Вещото лице в отговора на задача 3 (л.442) изрично е посочило, че при посочените стойности на падналите дъждове за периода, няма основание да се смята, че прекомерна влага би довела до погиване на над 30% от растенията.

По отношение представения на л.357-427 снимков материал, съдът намира, че липсва основание да се приеме, че административният орган е приложил снимки на други терени. Но дори тези доказателства да бъдат изключени от доказателствената съвкупност, то това не променя извода, че стопанството на жалбоподателката не е в състоянието, което е било към момента на подаване на заявлението за второто плащане. Този извод по същество не се оспорва от нея, за което свидетелстват предприетите в хода на проверката действия, изразени в искане за свикване на комисия за установяване на пропаднали

площи. За състоянието на терените може обективно да се направи преценка от изготвения доклад от 23.06.2020 г. (л.136-151), в който изрично е посочено, че кандидатът поддържа 0.2 ха картофи и 4.049 ха насаждения с малини, от които 3.229 ха са невъзстановени, с брой живи растения под 70% (л. 140). Също така в доклада е записано, че не са приложени минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив. Както се посочи, срещу констатациите в този доклад не са подадени възражения. В тази връзка, представените снимки, независимо дали се кредитират като доказателства или не, няма да доведат до различен извод, а именно не могат да докажат, че насажденията са възстановени и/или че невъзстановяването им се дължи на определени метрологични обстоятелства. Напротив, отразеното в контролния лист (т.е. доклада), се потвърждава от разпитания в хода на съдебното следствие свидетел, който потвърждава, че около 10 до 25% от растенията са били живи при извършената от него на място проверка. По делото не са налице доказателства, които да оборват тези изводи.

Горните съображения обуславят извод, че в случая състоянието на стопанството не е породено от метеорологичните условия, респ. не може да се приеме, че е налице „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“ по смисъла на член 2, т. 2 от Регламент 1306/2013 г., за каквито органът не е бил и уведомен. Налице е неизпълнение на цитираното по-горе задължение съгл. Наредба № 14/2015 г. и договора жалбоподателката в срок до 5 години да поддържа СПО на стопанството такъв, какъвто е бил към момента на подаване на заявката за второто плащане.

Неизпълнението на поетите договорни задължения обуславя налагането на финансова корекция.

Съгласно чл. 45, т. 6 от Наредба № 14/28.05.2015 г. разплащателната агенция има право да изиска от ползвателя връщане на всички получени по договора за предоставяне на финансова помощ суми заедно със законната лихва върху тях, дължима за период, посочен в договора, когато ползвателят не изпълнява което и да е свое задължение, посочено в настоящата наредба и/или уговорено в договора за предоставяне на финансова помощ, за срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ. Неизпълнението на задължението за поддържане на СПО в размер, равен на размера му при подаване на заявката за второто плащане, представлява нарушение на чл. 42, т. 9 от Наредбата, поради което законосъобразно е издадено решението за налагане на финансова корекция в размер на цялата отпусната по договора сума.

С оглед на изложеното и предвид липсата на други основания за отмяна на административния акт, жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и с оглед своевременно направеното искане от процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 143, ал. 3 АПК, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, Я. Г. Г. следва да бъде осъдена да заплати на Държавен фонд „Земеделие“ сумата в размер на 200 лв. – разноска за юрисконсултско възнаграждение, определена съобразно фактическата и правна сложност на делото. Освен възнаграждението за юрисконсулт, в полза

на ответника следва да се присъдят и 280 лв., представляващи внесен първоначален депозит за вещо лице (л. 356), както и внесен допълнителен депозит /с молба от 21.06.2024 г./ за експертизата в размер на 295.18 лв. Така общият размер на разносните възлиза 775.18 лв.

Водим от горното, Административен съд София – град, III отделение, 13 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Я. Г. Г. срещу Решение № 23/06/1/0/02124/3/01/04/02 от 31.05.2023 г. за налагане на финансова корекция, издадено от Директора на Областна дирекция на Държавен фонд Земеделие [населено място].

ОСЪЖДА Я. Г. Г., ЕГН [ЕГН], заплати по сметка на Държавен фонд „Земеделие“ сумата в размер на 775.18 лв., представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение и вещо лице пред АССГ.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: